

РЕШЕНИЕ

№ 89

гр. ЛЕВСКИ, 28.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ЛЕВСКИ в публично заседание на трети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Палмира Д. А.а

при участието на секретаря Янка Д. Иванова
като разгледа докладваното от Палмира Д. А.а Гражданско дело № 20224410100458 по описа за 2022 година

Предявен е иск с правно основание чл. 538 ал.1 от ТЗ.

В Районен съд гр. Левски е изпратено за разглеждане образуваното пред РС Червен бряг гр. д. № 737/2020 г. по постъпила искова молба от Л. Й. Й. срещу наследниците на Т.С.Т..

Първоначално подадената искова молба е с посочено правно основание чл. 422 във връзка с чл. 124 от ГПК и със същата е поискано да бъде признато за установено, че наследниците на Т.С.Т. дължат на Л. Й. Й., съобразно наследствените си права сумата от 10 000 лв., представляваща дължима сума по запис на заповед от 18.01.2019 г. падеж 28.02.2020 г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на предявяване на иска, до окончателното изплащане на сумата. Направено е искане за присъждане и на направените деловодни разноси.

След запознаване с исковата молба съдия от РС Червен бряг е оставил без движение производството по делото и е указал на ищцовата страна да посочи ответника по иска, да уточни фактите и обстоятелствата в исковата си молба и да представи документ за платена държавна такса, както и да представи копие от исковата молба и от приложенията към нея за ответната страна, ако са повече от една.

В указания от съда срок, в РС Червен бряг е постъпило уточнение на

искова молба, като в същата е посочено, че е срещу К. К. С. и Т. К. С., чрез неговата майка и законен представител Ц. П. С., като в това уточнение е посочено правно основание на иска чл. 531 ал.1 от ТЗ и чл. 389 от ГПК – обезпечителна мярка. Изложените в молбата твърдения са идентични с първоначално подадената искова молба с уточнението, че се прави искане да се признае за установено, че наследниците на Т.С.Т., а именно К. К. С. и Т. К. С. дължат на Л. Й. Й., съобразно наследствените си права сумата от 10 000 лв., представляваща дължима сума по запис на заповед от 18.01.2019 г. с падеж 28.02.2020, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на предявяване на иска, до окончателното изплащане на сумата.

От така изложения петитум е видно, че се претендира лихва считано от датата на предявяване на иска, до окончателното изплащане на сумата, а по отношение на сумата посочена в твърдения запис на заповед като главница е направено искане за признаване за установено, че същата се дължи.

При така изложения петитум и предвид обстоятелството, че по делото не са представени доказателства, да е било подавано заявление за издаване на заповед за изпълнение, която заповед да е била възразена и да е било дадено указание за предявяване на иск, съдът е оставил без движение производството по делото и е дал указания на ищцовата страна да бъде уточнено дали е подавано заявление за издаване на заповед за изпълнение въз основа на документ /процесната запис на заповед/ и ако е подавано заявление да се посочи по кое конкретно дело, на кой съд, с оглед възможността съдът да изиска и да се запознае със същото, след което да прецени дали действително е предявен иск по чл. 422 от ГПК – според първоначално посоченото в исковата молба от ищцата правно основание, както и да уточни дали предявява установителен или осъдителен иск, след което да формулира петитума си, според уточненото.

В указания от съда срок е подадено уточнение на исковата молба, в което е заявено, че се предявява осъдителен иск срещу ответниците с петитум да бъдат осъдени същите в качеството им на наследници на Т.С.Т. да заплатят на Л. Й. Й. по ½ идеална част от сумата от 10000 лв. дължима по запис на заповед от 18.01.2019 г. с падеж 28.02.2020 г. /заверена от помощник нотариус по заместване Н.Ц. на нотариус – 023 на НК с район на действие РС Червен бряг с рег. № 159/18.01.2019 г. с издател наследодателя на ответниците – Т.С.Т. и поемател Л. Й. Й., ведно със законната лихва върху

сумата, считано от датата на предявяване на иска, до окончателното изплащане на сумата.

Ответниците са представили отговор на исковата молба още при първоначалното получаване на препис от исковата молба и от доказателствата, изпратени им от РС Червен бряг и са оспорили предявения иск като неоснователен.

Съдът, като прецени представените по делото доказателства, приема за установено следното:

С доклада по делото, съдът е приел за безспорно между страните, че ответниците са наследници по закон на издателя на записа на заповед Т.С.Т. /което обстоятелство се установява и от представените удостоверения за смърт и наследници/.

С доклада съдът е указал на страните, че в тежест на ищеца е да установи наличие на действителен менителничен ефект – запис на заповед, който материализира вземане в размер на 10000 лв.

Към исковата молба е представен процесния запис на заповед /л.4 от гр.д. 737/2020 г. на РС Червен бряг/ от който се установява, че същия е издаден от Т.С.Т. в полза на ищцата Л. Й. Й.. От същия запис на заповед се установява, че падежа в него е посочен по два различни начина. Още на втори ред след изписването „запис на заповед“ е посочено „платим на предявяване“, а по-надолу в изписания текст над „Дата на издаване“ е посочено: „Падежът на паричното задължение е на 28.02.2020 г.“, като датата е изписана цифром и словом.

Съдът приема, че процесният запис на заповед е нищожен, поради липса на валидно определен падеж, доколкото в него има едновременно посочване на два падежа – на конкретна дата – 28.02.2020 г. и втори падеж „на предявяване“. С оглед императивния характер на нормите, уреждащи формата и реквизитите на записа на заповед като ценна книга – чл. 535 от ТЗ във връзка с чл. 537 от ТЗ и чл. 486 ал.1 и ал.2 от ТЗ такава ценна не поражда действие. Съгласно чл. 535 от ТЗ падежът е елемент от задължителното съдържание на записа на заповед, като той трябва да бъде определен по един от посочените в чл. 486 ал.1 от ТЗ начини. В настоящия случай е налице едновременно посочване на два различни падежа – по чл. 486 ал.1 т.1 – на предявяване и по чл. 486 ал.1 т.4 – на определен ден /28.02.2020 г./, което обстоятелство води до нищожност на менителницата съгласно чл. 486 ал.2 от

ТЗ.

В своята трайна практика ВКС също приема, че „при едновременно посочване в ценната книга на два падежа – „платим на предявяване“ и на конкретна дата на падеж, е налице нередовен запис на заповед, който не поражда действие. Даденото разрешение се основава на императивния характер на нормите, уреждащи формата и реквизитите на записа на заповед като ценна книга – чл. 525 ТЗ във връзка с чл. 537 ТЗ и чл. 486 ал.1 и ал. 2 от ТЗ“ /решение № 168 от 07.11.2013 г. на ВКС по т.д. № 678/2012 г. I т.о. ТК – постановено по реда на чл. 290 от ГПК./.

Това разрешение е възприето и в решение № 77/14.08.2015 г. на ВКС по т.д. № 1156/2014 г., I т.о. ТК и в решение № 201/02.08.2018 г. на ВКС по т.д. № 1703/2017 г., I т.о., ТК.

Така в решение № 168 от 07.11.2013 г. на ВКС по т.д. № 678/2012 г. I т.о. ТК, ВКС казва: „...записът на заповед е нищожен, защото падежът е отразен по два начина – на предявяване по чл. 486 ал.1 т.1 ТЗ и на определен ден по чл. 486 ал.1 т.4 ТЗ. В процесния запис на заповед е записано „без протест, платим на предявяване, не на заповед“ и посочена дата на падеж“.

С решение № 77/14.08.2015 г. на ВКС по т.д. № 1156/2014 г., I т.о. ТК е посочено, че съдът възприема практиката в решение № 168 от 07.11.2013 г. на ВКС по т.д. № 678/2012 г. I т.о. ТК и продължава с изводите, че „менителничните ефекти са формални писмени актове и спрямо тях се поставят строги изисквания за форма и наличие на определени реквизити, за съдържанието на които законът съдържа императивни норми. Строго формалният режим за валидност на записа на заповед, установен от закона, включително определяне на падежа /чл. 535 т. 3 вр. с чл. 486 ал.1 вр. с чл. 537 от ТЗ/ налага извод, че в записа на заповед падежът следва да бъде посочен ясно и по начин, който не буди съмнение и не дава основание за различно тълкуване“.

В посочения по-горе смисъл е и решение № 201/02.08.2018 г. на ВКС по т.д. № 1703/2017 г., I т.о., ТК, в което отново ВКС приема, че обстоятелството, че след израза „ на предявяване“ е посочени и конкретна дата на падеж „сочи на недопустимо определяне на два падежа по записа на заповед, и не може да служи като аргумент за отричане на съдържащия се в ценната книга порок на формата в частност на реквизита – падеж, чрез определяне на два падежа на ефекта. Следва да се има предвид, че

съдържанието на запис на заповед като едностранна сделка има строго формален характер, установен от закона с повелителни норми, поради което от неговото съдържание следва да може еднозначно да бъде определен падежа на ценната книга.“.

В настоящото производство, съдията докладчик приема, че тъй като в процесния запис на заповед са определени два различни падежа, единият от които „на предявяване“, а другият на конкретна дата – 28.02.2020 г., същия е издаден в противоречие с разпоредбите на чл. 535 във връзка с чл. 537 и чл. 486 ал.1 и ал.2 от ТЗ и с цитираната по-горе практика на ВКС, и е недействителен. С оглед недействителността на процесния запис на заповед, предявеният иск се явява неоснователен и като такъв следва да бъде отхвърлен.

При този изход на делото следва да бъде осъдена ищцата да заплати направените от ответниците деловодни разноски, а именно по 800 лв. за всеки един от тях, които суми всеки един от ответниците е заплатил за възнаграждение на 1 адвокат /видно от представените към първоначално образуваното гр.д. пред РС Червен бряг договори за правна помощ/.

На основание изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен предявения от Л. Й. Й., с ЕГН *****, с постоянен адрес: ***** срещу К. К. С., ЕГН *****, с постоянен адрес: ***** и Т. К. С., ЕГН *****, с постоянен адрес ***** /който при завеждане на исковата молба е бил малолетен и е действал, чрез своята майка Ц. П. С. от *****, а в хода на процеса е навършил непълнолетие и е продължил участието си в процеса лично със съгласието на своята майка/ иск с правно основание чл.538 ал.1 от ТЗ с искане да бъдат осъдени К. К. С. и Т. К. С. в качеството им на наследници на Т.С.Т. да заплатят на Л. Й. Й. по ½ идеална част от сумата от 10000 лв. дължима по запис на заповед от 18.01.2019 г. с падеж 28.02.2020 г. /заверена от помощник нотариус по заместване Н.Ц. на нотариус – 023 на НК с район на действие РС Червен бряг с рег. № 159/18.01.2019 г. с издател наследодателя на ответниците – Т.С.Т. и поемател Л. Й. Й., ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на предявяване на иска, до окончателното

изплащане на сумата.

ОСЪЖДА Л. Й. Й., с ЕГН ***, с постоянен адрес: ***** да заплати на К. К. С., ЕГН *****, с постоянен адрес: ***** направените деловодни разноси в размер на 800 лв. –** заплатени като възнаграждение за един адвокат.

ОСЪЖДА Л. Й. Й., с ЕГН ***, с постоянен адрес: ***** да заплати на Т. К. С., ЕГН *****, с постоянен адрес *****, със съгласието на неговата майка Ц. П. С. от ***** направените деловодни разноси в размер на 800 лв. –** заплатени като възнаграждение за един адвокат.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред ПЛЕВЕНСКИ ОКРЪЖЕН СЪД в двуседмичен срок от връчване на копие от същото на страните.

Съдия при Районен съд – Левски: _____